

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

KS. DR ANDRZEJA JASNOSA

Integralne wychowanie osoby we Wspólnocie „Wiara i Światło” na podstawie badań w wybranych polskich Wspólnotach

Tematem niniejszej pracy jest integralne wychowanie osoby we Wspólnocie „Wiara i Światło” na podstawie badań w wybranych polskich Wspólnotach. Wychowanie jest procesem, który ściśle jest związany z życiem każdego człowieka. Uzależniony jest on od wielu czynników. Współcześnie duże oddziaływanie na proces wychowania ma kultura postnowoczesna, charakteryzująca się relatywizmem i odrzuceniem stałych wartości. Duże wyzwanie w tym kontekście stanowi przyjęcie i wychowanie osób z niepełnosprawnością intelektualną, które mimo pozytywnej zmiany w ostatnim czasie, w zakresie ich postrzegania i świadczonej pomocy, borykają się z wieloma trudnościami. Osoba z pełną sprawnością, jak również osoba z niepełnosprawnością intelektualną wzrasta we wspólnocie osób i jej potrzebuje.

Szczególnym środowiskiem wychowawczym stworzonym 50 lat temu przez rodziny osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz J. Vanier i M.H. Mathieu są Wspólnoty „Wiara i Światło”. Wspólnota zrodziła się w Kościele katolickim, dlatego została oparta na wartościach chrześcijańskich. Podłożem teoretycznym niniejszego projektu badawczego była adekwatna antropologia K. Wojtyły, personalizm chrześcijański oraz warstwicowa teoria wychowania S. Kunowskiego, a także założenia misji i inspiracji „Wiara i Światło”.

Została zastosowana metoda monografii pedagogicznej. Odpowiedzi na pytania badawcze uzyskano w oparciu o przeprowadzone badania przy wykorzystaniu autorskiego kwestionariusza ankiety, w których wzięło udział 220 osób, będących członkami polskich Wspólnot oraz analizy dokumentów i osobistych świadectw członków. Uzyskane wyniki wskazały, że w polskich Wspólnotach realizowany jest proces integralnego wychowania we wszystkich wymiary życia osoby: fizycznym, psychiczno-emocjonalnym, społecznym, kulturowym i duchowym. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono m.in. również, że w badanych Wspólnotach „Wiara i Światło” rzeczywisty udział w procesie integralnego wychowania i samowychowania mają wszyscy ich członkowie. Rozwijają się oni we wszystkich warstwach wychowania.

Przeprowadzone analizy wskazały na niezastąpioną rolę rodziców w tym procesie, gdyż oddziałują oni na wszystkich członków Wspólnoty. Ich obecność jest szczególnie ważna

w pierwszych doświadczeniach związanych z informacją o możliwości niepełnosprawności intelektualnej dziecka. Wychowanie we Wspólnotach, charakteryzuje się silnie zaznaczoną zasadą wspólnotowości. Jest ona realizowana przez wszystkich członków przez nawiązywanie głębokich relacji międzyludzkich.

Uzyskane rezultaty badań stały się podstawą do sformułowania wniosków praktycznych, które mogą przyczynić się do poprawy realizacji procesu integralnego wychowania we Wspólnotach, np. szczególną uwagę należy zwrócić na zwiększenie współpracy z lokalnym środowiskiem, czy zachęcenie młodych osób w działania Wspólnoty, dzięki czemu będą mieli możliwość integralnego rozwoju.

Słowa klucze:

integralne wychowanie, Wspólnota „Wiara i Światło”, osoba z niepełnosprawnością, personalizm chrześcijański

SUMMARY

Integral upbringing of a person in the "Faith and Light" Community based on research in selected Polish Communities

The topic of this work is the integral education of a person in the "Faith and Light" Community based on research in selected Polish Communities. Education is a process closely related to the life of every human being. It depends on many factors. Nowadays, post-modern culture, characterized by relativism and rejection of constant values, has a large impact on the upbringing process. A great challenge in this context is the admission and education of people with intellectual disabilities who, despite the recent positive changes in their perception and provided help, face many difficulties. A person with full ability, as well as a person with intellectual disability, grows in the community of people and needs it.

A special educational environment created 50 years ago by families of people with intellectual disabilities and J. Vanier and M.H. Mathieu are the "Faith and Light" Community. The community was born in the Catholic Church, therefore it was based on Christian values. The theoretical background of this research project was the adequate anthropology of K. Wojtyła, Christian personalism and the contour upbringing theory of S. Kunowski, as well as the assumptions of the mission and inspiration "Faith and Light".

The method of pedagogical monograph was used. The answers to the research questions were obtained on the basis of the research carried out using the author's questionnaire, in which 220 people who were members of Polish Communities took part, and the analysis of documents and personal testimonies of the members. The obtained results showed that in the Polish Communities there is a process of integral education in all dimensions of a person's life: physical, psycho-emotional, social, cultural and spiritual. As a result of the research, it was found, inter alia, also that in the examined "Faith and Light" Communities, all their members really participate in the process of integral education and self-education. They develop in all levels of education.

The carried out analyzes indicated the irreplaceable role of parents in this process, as they affect all members of the Community. Their presence is especially important in the first experiences related to information about the possibility of a child's intellectual disability.

Upbringing in communities is characterized by a strongly marked principle of community. It is realized by all members by establishing deep interpersonal relationships.

The obtained research results have become the basis for formulating practical conclusions that may contribute to the improvement of the implementation of the process of integral education in the Communities, e.g. special attention should be paid to increasing cooperation with the local community or encouraging young people to participate in Community activities, thanks to which they will have the opportunity to integral development.

Key words:

integral upbringing, Community "Faith and Light", a person with a disability, Christian personalism